

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»**

Кафедра соціології і публічного управління
(назва кафедри, яка забезпечує викладання дисципліни)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри соціології і публічного управління
(назва кафедри)

Мороз В.М.
(підпис) (ініціали та прізвище)

«31» серпня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Соціологічний супровід економічної діяльності
(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти другий (магістерський)
перший (бакалаврський) / другий (магістерський)

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
(шифр і назва)

спеціальність 054 Соціологія
(шифр і назва)

освітня програма «Соціологічне забезпечення економічної діяльності»
(назви освітніх програм спеціальностей)

вид дисципліни Спеціальна (фахова) підготовка; обов'язкова
(загальна підготовка / професійна підготовка; обов'язкова/вибіркова)

форма навчання денна
(денна / заочна/дистанційна)

Харків – 2022 рік

ЛИСТ ЗАТВЕРДЖЕННЯ

Робоча програма з навчальної дисципліни “Соціологічний супровід економічної діяльності”

(назва дисципліни)

Розробник:

професор, доктор соціологічних наук, професор
(посада, науковий ступінь та вчене звання) Калагін Ю.А
(ініціали та прізвище)

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри

соціології і публічного управління
(назва кафедри)

Протокол від «31» серпня 2022 року № 9

Завідувач кафедри

соціології і публічного управління
(назва кафедри) В.М. Мороз
(ініціали та прізвище)

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Шифр та назва освітньої програми	ПІБ Гаранта ОП	Підпис, дата
054 Соціологія Соціологічне забезпечення економічної діяльності	Калагін Ю.А.	

Голова групи забезпечення

спеціальності Мороз В.М.

(ПІБ, підпис)

«31» серпня 2022 р.

ЛИСТ ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ РОБОЧОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

Дата засідання кафедри-розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Гарант освітньої програми

МЕТА, КОМПЕТЕНТНОСТІ, РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ТА СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу – формування у студентів здатність розуміння сучасних підходів до змісту соціологічного забезпечення економічної діяльності; сучасних підходів вивчення економіки як соціального інституту; з загальними принципами соціологічного аналізу економічної поведінки й економічної свідомості різних соціальних груп і спільнот.

Компетентності:

ЗК02. Здатність працювати автономно.

ЗК03. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК05. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 07. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

СК03. Здатність проектувати і виконувати соціологічні дослідження, розробляти й обґрутувати їхню методологію.

СК04. Здатність збирати та аналізувати емпіричні дані з використанням сучасних методів соціологічних досліджень.

СК06. Здатність дотримуватися у своїй діяльності норм професійної етики соціолога та керуватися загальнолюдськими цінностями.

СК08. Здатність співпрацювати з європейськими та євроатлантичними інституціями.

СК09. Здатність організовувати роботу з мотивації працівників в установах економічного профілю.

Результати навчання:

ПР01. Аналізувати соціальні явища і процеси, використовуючи емпіричні дані та сучасні концепції і теорії соціології.

ПР02. Здійснювати діагностику та інтерпретацію соціальних проблем українського суспільства та світової спільноти, причини їхнього виникнення та наслідки.

ПР03. Розробляти і реалізовувати соціальні та міждисциплінарні проекти з урахуванням соціальних, економічних, правових, екологічних та інших аспектів суспільного життя.

ПР04. Застосовувати наукові знання, соціологічні та статистичні методи, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язування складних задач соціології та суміжних галузей знань.

ПР06. Вільно спілкуватись усно і письмово українською мовою та однією з іноземних мов при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій у сфері соціології та суміжних наук у тому числі в контексті співпраці з європейськими та євроатлантичними інституціями.

ПР09. Планувати і виконувати наукові дослідження у сфері соціології, аналізувати результати, обґрутувати висновки.

ПР10. Розробляти прикладні проекти з мотивації працівників в установах економічного профілю.

У результаті вивчення дисципліни “Соціологічне забезпечення економічної діяльності” студенти повинні:

Знати:

- основні категорії, поняття, терміни соціологічного забезпечення економічної діяльності;
- основні соціологічні концепції економіки; специфіку соціокультурної детермінації економічної поведінки; основні моделі зайнятості в сучасному світі;
- поведінку людей на ринку праці, адаптацію та соціальні наслідки втрати роботи; канали, механізми і форми працевлаштування;

- основні методи соціологічного дослідження економічної поведінки; шляхи і способи управління економічною поведінкою; психоемоційні особливості економічного мислення.

Вміти:

- аналізувати соціально-економічну структуру суспільства, соціологічну інформацію щодо економічної поведінки суб'єктів, розвитку економічних інститутів;
- давати характеристику основних соціально-економічних груп у сучасному суспільстві, розкрити особливості їх економічної мобільності;
- аналізувати соціальні проблеми функціонування й розвитку економіки;
- вивчати ставлення різних соціальних груп до соціально-економічних перетворень у суспільстві.

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Попередні дисципліни:	Наступні дисципліни:
	Переддипломна практика
	Методологія та методи роботи з персоналом
	Кадри та безпека організації
	Практикум з дослідження організаційної поведінки
	Методи багатовимірного аналізу та BigData в соціології
	Кар'єрний розвиток особистості
	Соціологія з'віzkів з громадскістю

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(розділ навчального часу за семестрами та видами навчальних занять)

Семестр	Загальний обсяг (годин) / кредитів ECTS	З них		За видами аудиторних занять (годин)			Індивідуальні завдання студентів (КП, КР, РГ, РЕ)	Поточний контроль	Семестровий контроль	
		Аудиторні заняття (годин)	Самостійна робота (годин)	Лекції	Лабораторні заняття	Практичні заняття, семінари			Залік	Екзамен
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	120/4	64	56	32		32	32 РЕ	2		+

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до загального обсягу складає 44 %

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п.	Види навчальних занять (Л, ЛЗ, СР)	Кількість годин	Номер семестру (якщо дисципліна викладається у декількох семестрах). Назви змістових модулів. Найменування тем та питань кожного заняття. Завдання на самостійну роботу.		Рекомендована література (базова, попоміжна)
			1	2	
4					5
1.	Л	4	Змістовий модуль № 1. Економічна соціологія як теоретична основа соціологічного супроводу економічної діяльності. <p><u>Тема 1.</u> Теоретичні основи соціологічного супроводу економічної діяльності.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія розвитку економічної соціології. 2. Сучасні тенденції розвитку економічної соціології. 3. Соціологічні дослідження економічної діяльності. 4. Соціально-економічний розвиток Слобожанщини як об'єкт соціологічного аналізу. 		1-4, 6-8, 13
2	ПЗ	4	<p><u>Тема 1.</u> Теоретичні основи соціологічного супроводу економічної діяльності.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Об'єкт та предмет економічної соціології. 2. Сучасні тенденції розвитку економічної соціології. 3. Основні напрямки соціологічних досліджень економічної діяльності. <p>Теми есе:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціологія як покликання та професія. 2. Соціолог на промисловому підприємстві. 3. Буття визначає свідомість. 		1-4, 6-8, 13
3	СР	6	<p><u>Тема 1.</u> Теоретичні основи соціологічного супроводу економічної діяльності.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сучасні тенденції розвитку економічної соціології. 2. Соціологічні дослідження економічної діяльності. 3. Прикладна соціологія та маркетингові дослідження. 4. Професія соціолога. 		1-4, 6-8, 13
4	Л	4	<p><u>Тема 2. Соціологічний супровід економічної діяльності:</u> сутність, роль та основні форми.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Місце соціологічних досліджень в системі спеціальних досліджень економічної діяльності. 2. Контроль якості соціологічної інформації як фактор забезпечення ефективності економічної діяльності. 3. Планування та програмування соціологічного дослідження. 4. Методи збору первинної соціологічної інформації. 5. Статистичні методи оброблення та аналізу соціологічних даних. Інтерпретація результатів дослідження. 6. Підготовка звіту за результатами соціологічного дослідження, формулювання висновків та підготовка рекомендацій. 		1-4, 6,8, 11

5	ПЗ	4	<p><u>Тема 2.</u> Соціологічний супровід економічної діяльності: сутність, роль та основні форми.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методи збору первинної соціологічної інформації. 2. Статистичні методи оброблення та аналізу соціологічних даних. <p>Завдання для самостійного виконання (на вибір).</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготувати змістовий аналіз прикладів (в історії і сучасній практиці) соціологічних досліджень в економічній діяльності. Проаналізувати їх з точки зору основних підходів до класифікації соціологічних досліджень. 2. Проаналізувати сучасні приклади досліджень в економічній діяльності з точки зору кількісної і якісної стратегії. 	1-4, 6,8, 11
6	СР	6	<p><u>Тема 2.</u> Соціологічний супровід економічної діяльності: сутність, роль та основні форми.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Специфіка підготовки підсумкових документів соціологічного дослідження; 2. Методика написання звіту за результатами соціологічного дослідження; 3. Особливості оформлення табличних, графічних, електронних носіїв звіту; 4. Основні умови аналізу інформації та надання рекомендацій; 5. Основні принципи написання та оформлення наукових публікацій; 6. Вимоги до написання наукових публікацій ВАК України; 7. Основні моделі взаємодії соціолога та ЗМІ; 	1-4, 6,8, 11
7	Л	4	<p><u>Тема 3.</u> Напрямки соціально-економічних досліджень.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дослідження рівня життя населення. 2. Якісні дослідження стилів життя певних соціальних груп. 3. Соціальна оцінка наслідків економічних реформ. 4. Дослідження якості соціальних послуг. 5. Дослідження суб'єктів економічної (підприємницької) діяльності. 	1-4, 9, 11
8	ПЗ	4	<p><u>Тема 3.</u> Напрямки соціально-економічних досліджень.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціальна оцінка наслідків економічних реформ. 2. Дослідження якості соціальних послуг. 3. Дослідження суб'єктів економічної (підприємницької) діяльності. 	1-4, 9, 11
9	СР	6	<p><u>Тема 3.</u> Напрямки соціально-економічних досліджень.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціальна діагностика як технологія соціально-економічних досліджень: поняття, сутність, види, проблеми і принципи соціальної діагностики. 2. Рівні соціальної діагностики в сфері економічної (підприємницької) діяльності.: загальносоціальний, регіональний, індивідуальний. 3. Методи, структура і функції соціально-діагностичної діяльності. 4. Методологічні підходи (моделі) до соціальної діагностики. 	1-4, 9, 11

			5. Технологічний процес діагностики в економічній (підприємницької) діяльності. в соціальній роботі: етапи та особливості)	
10	Л	4	<p><u>Тема 4.</u> Методи та методики соціально-економічних досліджень.</p> <p>1. Щоденниковий метод вимірювання доходів та витрат населення.</p> <p>2. Згадувальний метод вимірювання доходів та витрат населення.</p> <p>3. Метод соціальної оцінки.</p> <p>4. Метод корреспондентів.</p> <p>5. Методика вимірювання бідності.</p>	1-4, 11-13
11	ПЗ	4	<p><u>Тема 4.</u> Методи та методики соціально-економічних досліджень.</p> <p>4. Розв'язання прикладних задач на використання описових методів соціально-економічних досліджень.</p> <p>5. Аналіз практичних ситуацій з використанням різних методик соціально-економічних досліджень.</p>	1-4, 11-13
12	СР	6	<p><u>Тема 4.</u> Методи та методики соціально-економічних досліджень.</p> <p>1. Поняття «модель», «моделювання».</p> <p>2. Сутність, передумови та особливості процесу моделювання.</p> <p>3. Форми моделювання: матеріальні та ідеальні (математичні моделі).</p> <p>4. Особливості застосування методу математичного моделювання в соціально-економічних дослідженнях</p>	1-4, 11-13
Змістовий модуль № 2. Соціальний розвиток економіки.				
13	Л	2	<p><u>Тема 5.</u> Соціально-економічні ресурси праці</p> <p>1. Праця й трудова ресурси</p> <p>2. Поняття, класифікація і структура трудових ресурсів.</p> <p>3. Облік трудових ресурсів</p> <p>4. Оцінка трудових ресурсів</p>	1-4, 6-9,14
14	ПЗ	2	<p><u>Тема 5.</u> Соціально-економічні ресурси праці</p> <p>1. Використання методики визначення чисельності окремих категорій персоналу.</p> <p>2. Використання методики визначення продуктивності праці: сутність, показники та методи її вимірювання.</p>	1-4, 6-9,14
15	СР	4	<p><u>Тема 5.</u> Соціально-економічні ресурси праці</p> <p>1. Промислово-виробничого персонал</p> <p>2. Працівники науково-дослідних підрозділів та лабораторій</p> <p>3. Вид трудової діяльності</p> <p>4. Фактори зміни і зростання продуктивності праці.</p> <p>5. Шляхи підвищення продуктивності праці на підприємстві</p>	1-4, 6-9,14
16	Л	2	<p><u>Тема 6.</u> Соціальне партнерство на підприємстві.</p> <p>1. Соціальне партнерство на підприємстві: сутність і функції.</p> <p>2. Моделі соціального партнерства.</p> <p>3. Сторони та рівні соціального діалогу.</p> <p>4. Система регулювання соціально-трудових відносин на підприємстві.</p>	1-4, 9-13

17	ПЗ	2	<p><u>Тема 6.</u> Соціальне партнерство на підприємстві.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Здійснити аналіз сучасних стандартів соціального діалогу в економічної діяльності. 2. Обґрунтувати критерії кращих моделей національного соціального діалогу в економічної діяльності. 3. Підготуватися до презентації та захисту експертного рішення щодо ключових елементів кращих моделей національного соціального діалогу в економічної діяльності. 	1-4, 9-13
18	СР	4	<p><u>Тема 6.</u> Соціальне партнерство на підприємстві.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості інституціоналізації соціального діалогу в Україні. 2. Соціальне партнерство як фактор становлення відкритого громадського суспільства. 3. Закон України «Про соціальний діалог». 4. Світовий досвід соціального партнерства. 	1-4, 9-13
19	Л	2	<p><u>Тема 7.</u> Соціальні наслідки й пріоритети розвитку економіки.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціальна економіка. 2. Система суб'єктів соціальної економіки. 3. Соціальний механізм економічної діяльності. 4. Особливості соціальної економіки в переходних умовах 5. Структура й функції економічної системи. 6. Підходи до вивчення економічного розвитку суспільств. 	1-4, 6,9
20	ПЗ	2	<p><u>Тема 7.</u> Соціальні наслідки й пріоритети розвитку економіки.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціальна експертиза економічного розвитку підприємства. 2. Здійснити соціальну експертизу економічного розвитку умовного підприємства. 	1-4, 6,9
21	СР	4	<p><u>Тема 7</u> Соціальні наслідки й пріоритети розвитку економіки.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Середовище для розвитку та ведення бізнесу в Україні 2. Створення умов для розвитку сильного та конкурентоспроможного сектору малого і середнього підприємництва 3. Реформування енергетичного сектору 4. Забезпечення ефективне управління стратегічно важливими активами 5. Прозоре та ефективне управління земельними ресурсами 6. Розбудова сучасної та інтегрованої до міжнародних транспортних мереж 	1-4, 6,9
22	Л	2	<p><u>Тема 8.</u> Глобалізація економіки й соціальна мобільність населення.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціологічні аспекти глобалізації економіки. 2. Сучасні глобальні проблеми. 3. Нестабільність у суспільному житті. 4. Проблема екологічного ризику. 5. Концепція «мережного суспільства». 6. Інформаційно-технологічна революція. 	1-4, 12-15
23	ПЗ	2	<p><u>Тема 8.</u> Глобалізація економіки й соціальна мобільність населення.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Презентації та дискусія на тему: «Моделі розвитку глобальної економіки. Власне бачення студентів». 	1-4, 12-15

			2. Презентації та дискусія на тему структура глобальних проблем людства у 2022-2025 роках	
24	СР	4	<p><u>Тема 8.</u> Глобалізація економіки й соціальна мобільність населення.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Моделі розвитку глобальної економіки 2. Глобальні економічні проблеми 3. Глобальні проблеми демографії 4. Глобальні продовольчі проблеми 5. Глобальні енергетичні та сировинні проблеми 6. Глобальні проблеми миру і роззброєння 	1-4, 12-15
			Змістовий модуль № 3. Парадигми економічної поведінки.	
25	Л	2	<p><u>Тема 9.</u> Трансформація економічної свідомості в перехідній економіці та проблеми всебічного розвитку людини</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Економічна людина (<u>лат. Homo Economicus</u>) 2. Економічна свідомість у перехідній економіці 3. Всебічний розвиток людини 4. Економічна свідомість у перехідній економіці 	1-4,12
26	ПЗ	2	<p><u>Тема 9.</u> Трансформація економічної свідомості в перехідній економіці та проблеми всебічного розвитку людини</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Економічна людина (лат. Homo Economicus) 2. Економічна свідомість у перехідній економіці 3. Всебічний розвиток людини 4. Економічна свідомість у перехідній економіці 	1-4,12
27	СР	4	<p><u>Тема 9</u> Трансформація економічної свідомості в перехідній економіці та проблеми всебічного розвитку людини</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Економічна свідомість у перехідній економіці 2. Всебічний розвиток людини 3. Економічна свідомість у перехідній економіці 4. Матеріальна і духовна культура 5. Навчально-професійна діяльність 	1-4,12
28	Л	2	<p><u>Тема 10</u> Мотивація конкурентоспроможної праці.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Конкурентоспроможність робочої сили. 2. Формування мотивації конкурентоспроможної праці. 3. Ефективність роботи персоналу. 	1-4, 11,13
29	ПЗ	2	<p><u>Тема 10.</u> Мотивація конкурентоспроможної праці.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Конкурентоспроможність робочої сили. 4. Формування мотивації конкурентоспроможної праці. 	1-4, 11,13
30	СР	4	<p><u>Тема 10.</u> Мотивація конкурентоспроможної праці.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методи оцінки персоналу: 2. Управління за цілями (англ. Management by Objectives, MBO) 3. OKR або цілі та ключові результати 4. Ключові показники ефективності (KPI) 5. Оцінка персоналу 360 градусів чи кругова оцінка 6. Асесмент-центр або центр оцінки 7. Оцінка компетенцій 8. Ділові ігри або бізнес-симулятори 9. Метод "незалежних суддів" 	1-4, 11,13
31	Л	2	<p><u>Тема 11.</u> Формування ринкового мислення й становлення підприємців.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Умови й передумови формування ринкового мислення. 5. Підприємництво як соціально-економічна діяльність. «Людина економічна». 	1-4, 6,10-14

			6. Закономірності економічної поведінки.	
32	ПЗ	2	<u>Тема 11.</u> Формування ринкового мислення й становлення підприємців. 7. Умови й передумови формування ринкового мислення. 8. Підприємництво як соціально-економічна діяльність. «Людина економічна». 9. Закономірності економічної поведінки.	1-4, 6,10- 14
33	СР	4	<u>Тема 11.</u> Формування ринкового мислення й становлення підприємців. 10. Креативне мислення 11. Креативний потенціал 12. Творче мислення 13. Складнощі творчого розвитку	1-4, 6,10- 14
34	Л	2	<u>Тема 12.</u> Парадигма економічної поведінки в перехідній економіці. 1. Економічна поведінка й економічна дія. 2. Еволюція «соціологічної людини». 3. Мотивація «економіко-соціологічної людини». 4. Економічний і соціологічний підходи до раціональності.	1-4, 12, 15
35	ПЗ	2	<u>Тема 12.</u> Парадигма економічної поведінки в перехідній економіці. 1. Економічна поведінка в перехідній економіці. 2. Внутрішні детермінанти формування економічної поведінки промислового підприємства 3. Зовнішні детермінанти формування економічної поведінки промислового підприємства	1-4, 12, 15
36	СР	4	<u>Тема 12.</u> Парадигма економічної поведінки в перехідній економіці. 1. Поведінкова економіка 2. Економічна раціональність 3. Емоційний інтелект 4. Емоційний менеджмент 5. Технологічний розвиток	1-4, 12, 15
Разом (годин)		120		

САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва видів самостійної роботи	Кількість годин
1	Опрацьовування лекційного матеріалу	16
2	Підготовка до практичних(семінарських) занять	16
3	Самостійне вивчення тем та питань, які не викладаються на лекційних заняттях	12
4	Виконання індивідуальних завдань, підготовка командних проектів	12
	Разом	56

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

На протязі семестру здійснюється підготовка та захист презентації за темами командних та індивідуальних проектів, відповідно до тем курсу.

№ з/п	Назва індивідуального завдання та (або) його розділів	Терміни виконання (на якому тижні)
1	Підготувати командний проект на тему: • « Світові тенденції розвитку економічної соціології ».	1-2
2	Підготувати командний проект на тему: • « Сучасні тенденції розвитку економічної соціології в Україні	3-4
3	Підготувати командний проект на тему: • « Соціологічні дослідження економічної діяльності ».	5-6
4	Підготувати командний проект на тему: • « Теорія людських відносин Є. Мейо ».	7-8
5	Підготувати командний проект за темою: • « Нова економічна соціологія. »	9-10
6	Підготувати командний проект на тему: • « Соціологічний аналіз соціальних аспектів економічних інститутів.».	11-12
7	Підготувати командний проект на тему: • « Закон зміни праці й соціально-трудова мобільність». • « Сутність, типи й функції соціально-трудової мобільності».	13
8	Підготувати командний проект на тему: • « Основні концепції поділу праці й соціальної солідарності».	14
9	Підготувати командний проект на тему: • « Соціально-трудові відносини в умовах сучасної економіки України ».	15
10	Підготувати командний проект на тему: • « Територіальний поділ праці». • « Міжнародний поділ праці ».	16
	Підготувати командний проект на тему: • « Соціальний механізм економічної діяльності ».	
	Підготувати командний проект на тему: • « Соціальні функції економічних відносин ».	
	Підготувати командний проект на тему: • « Способи стратифікаційного аналізу і». • « Концепції трудової мотивації».	

МЕТОДИ ТА ФОРМИ НАВЧАННЯ

Під час проведення лекції викладач використовує пояснально-ілюстративний метод, який дозволяє організувати сприймання та усвідомлення студентами інформації яка візуалізується за допомогою створення презентації у програмі PowerPoint на ПК. Пояснюваньно-ілюстративний метод використовується на лекціях. Студенти здійснюють сприймання (рецепцію), осмислення і запам'ятовування навчальної інформації. Під час проведення лекції за темою 10 “Мотивація конкурентоспроможної праці” викладач використовує метод проблемного викладення, який передбачає постановку викладачем навчальної проблеми: на Вашу думку: в чому полягає сутність колективної

поведінки? В процесі доведення навчального матеріалу, викладач розкриває сутність колективної поведінки.

Під час проведення практичних занять викладач використовує репродуктивний метод навчання, спрямований на відтворення студентом знань, отриманих під час проведення лекцій, самостійної роботи. Використовуються тестові завдання. Евристичний метод, спрямований на розв'язання студентами нестандартних завдань, рішення яких потребує самостійного вибору способу їхнього розв'язування використовується під час проведення практичного заняття за Темою 11. “Формування ринкового мислення й становлення підприємців”. Студентам пропонується самостійно обґрунтувати обрані методи мотивації персоналу організації.

Лекції – викладення теоретичного матеріалу лектором згідно з навчальної програмою і розподілу годин поміж темами. Використовуються різні інтерактивні форми активізації аудиторії та відеопрезентації вербальної інформації. Лектор має власний конспект, що відображає основний зміст теми, студенти занотовують нову інформацію у власні конспекти.

Практичні заняття – проводяться у формі семінарських занять. Для семінарських занять студенти опрацьовують лекційний матеріал, готують виступи з використанням навчальної і наукової літератури, виступають з презентаціями. Лектор оцінює активність студентів впродовж семінару за прийнятою шкалою оцінок в балах. Під час семінарського заняття обов'язково за кожною темою оцінюються рівень знань студентів за допомогою тестових завдань та письмової самостійної роботи на знання основних понять за темою. Семінарські заняття можуть бути побудовані у формі ділової гри або дискусії.

Індивідуальне завдання – вид самостійної роботи поза аудиторними годинами, коли студент, використовуючи лекційний матеріал та додаткові джерела знань, розробляє особисту тему.

Підготовка презентації – вид самостійної роботи, що виконується студентом (або 2-3 студентами) поза аудиторними годинами. Студент вільно обирає тематику з числа тем, які пропонуються планами семінарських занять, або узгоджує з викладачем ініціативну тематику. Наступним кроком студент здійснює бібліографічний пошук, використовуючи бібліотечні фонди або Інтернет-ресурси. Також складає план презентації або ставить питання, на які треба отримати аргументовану відповідь. Опанувавши джерела за темою, студент розкриває зміст питань та представляє виконану роботу на семінарі. Обсяг презентації – 16-25 слайдів, текст доповіді – 4-6 стандартних сторінок, набраних на комп’ютері. Основний зміст презентації доповідається у вільній формі на семінарському занятті, і студент отримує оцінку від викладача.

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

1. Підсумковий (семестровий) контроль проводиться у формі екзамену або шляхом накопичення балів за поточним контролем по змістовним модулям.

Екзамен – письмова або усна відповідь на питання, що містяться в екзаменаційному билеті. Питання екзаменаційних билетів доводяться до студентів заздалегідь. Екзаменаційні билети готує лектор, вони затверджуються на засіданні кафедри і підписуються завідувачем кафедри. Екзаменатора

призначає завідувач кафедри. Він має оцінити якість відповіді студента за прийнятою шкалою академічних оцінок.

Контрольні питання з курсу до екзамену.

1. Предмет і об'єкт економічної соціології.
2. Причини й умови виникнення економічної соціології.
3. Економічна сфера життєдіяльності суспільства
4. Місце соціологічних досліджень в системі спеціальних досліджень економічної діяльності.
5. Контроль якості соціологічної інформації як фактор забезпечення ефективності економічної діяльності.
6. Планування та програмування соціологічного дослідження.
7. Методи збору первинної соціологічної інформації.
8. Статистичні методи оброблення та аналізу соціологічних даних. Інтерпретація результатів дослідження.
9. Підготовка звіту за результатами соціологічного дослідження, формулювання висновків та підготовка рекомендацій.
10. Дослідження рівня життя населення.
11. Якісні дослідження стилів життя певних соціальних груп.
12. Соціальна оцінка наслідків економічних реформ.
13. Дослідження якості соціальних послуг.
14. Дослідження суб'єктів економічної (підприємницької) діяльності.
15. Щоденниковий метод вимірювання доходів та витрат населення.
16. Згадувальний метод вимірювання доходів та витрат населення.
17. Метод соціальної оцінки.
18. Метод корреспондентів.
19. Методика вимірювання бідності.
20. Поняття «модель», «моделювання».
21. Сутність, передумови та особливості процесу моделювання.
22. Форми моделювання: матеріальні та ідеальні (математичні моделі).
23. Особливості застосування методу математичного моделювання в соціально-економічних дослідженнях
24. Праця й трудова ресурси
25. Поняття, класифікація і структура трудових ресурсів.
26. Облік трудових ресурсів
27. Оцінка трудових ресурсів
28. Соціально-економічні механізми регулювання економіки.
29. Економічна культура.
30. Ринок і ринкові відносини.
31. Соціально-орієнтована економіка.
32. Відносини соціального партнерства.
33. Соціальне партнерство на підприємстві: сутність і функції.
34. Моделі соціального партнерства.
35. Сторони та рівні соціального діалогу.
36. Система регулювання соціально-трудових відносин на підприємстві.
37. Розвиток досліджень на стику соціологія-економіка.
38. вітчизняної соціології, використання теорій управління.
39. Процес соціологізації економічного життя.
40. Соціальна економіка.
41. Система суб'єктів соціальної економіки.
42. Соціальний механізм економічної діяльності.
43. Особливості соціальної економіки в переходних умовах
44. Соціальне партнерство як фактор становлення відкритого громадського суспільства.
45. Закон України «Про соціальний діалог».

46. Світовий досвід соціального партнерства.
47. Соціологічні аспекти глобалізації економіки.
48. Сучасні глобальні проблеми.
49. Нестабільність у суспільному житті.
50. Проблема екологічного ризику.
51. Концепція «мережного суспільства».
52. Інформаційно-технологічна революція.
53. Екогомічна людина (лат. Homo Economicus)
54. Економічна свідомість у перехідній економіці
55. Всеобщий розвиток людини
56. Економічна свідомість у перехідній економіці
57. Структура й функції економічної системи.
58. Класова теорія К. Маркса.
59. Культурологічний підхід М. Вебера.
60. Соціально-трудові відносини в умовах сучасної економіки України.
61. Соціологічний підхід Т. Веблена.
62. Соціальні механізми регулювання економіки: суб'єкти, склад, функції.
63. Узгодження рівнів функціонування й розвитку елементів і підсистем соціальних механізмів.
64. Системний характер “соціальних механізмів” регулювання економіки.
65. Розвиток і розвиненість економічної свідомості.
66. Економічне мислення і його суперечливість.
67. Проблеми зміни економічної свідомості.
68. Соціальні стереотипи: своєрідність і домінанти.
69. Вимір стану економічної свідомості.
70. Економічні інтереси як основа економічних відносин господарюючих суб'єктів.
Структура економічних інтересів.
71. Суб'єкти економічних інтересів. Інтереси й ідеологія.
72. Структура економічних інтересів. Економічна поведінка
73. Мотивація як явище й процес. Мотиваційний потенціал країни і її економічний розвиток.
74. Типології мотивації суб'єкта діяльності. Тенденції мотивації найманіх робітників.
75. Соціально-економічна ситуація в Україні напередодні реформ.
76. Нові орієнтири в соціальній і професійній мобільності.
77. “Субкультури бідності”.
78. Демократизація й лібералізація відносин.
79. Раціоналізація економічного мислення.
80. Поведінкова економіка
81. Економічна раціональність

2.Поточний контроль проводиться за результатами роботи студентів на семінарських заняттях, методом оцінювання контрольних робіт, оцінювання тестів, самостійних робот, індивідуальних завдань, командних проектів, презентацій.

Контроль на семінарських заняттях – оцінювання виступів студентів, відповідей на питання поставлені викладачем, оцінці виконання тестових завдань, оцінок під час самостійних робот, оцінювання внеску окремих студентів у групову роботу при підготовці командного проекту, активність в діловій грі.

Контрольна робота – вид поточного контролю знань студентів, який має на меті виявити рівень знань студентів, що отримані за пройденим матеріалом. Дата проведення контрольної роботи доводиться до студентів і призначається по завершенню вивчення змістового модулю. Питання та тестові завдання готові

викладач, що веде практичні заняття, вони узгоджуються з лекційними питаннями і тематикою семінарських занять. Контрольна робота виконується у письмовій формі в присутності викладача, оцінюється за прийнятою шкалою і оцінка може використовувати викладачем для підрахунку кумулятивного балу за підсумками вивчення дисципліни.

Індивідуальні завдання – оцінюються викладачем або за результатами доповіді на практичному занятті або окремо за наданим текстом.

Виконання проекту передбачає командну (2-3 студента) або індивідуальну дослідницьку роботу за выбраною темою, підготовку письмового звіту та проведення презентації за допомогою мультимедійного обладнання в присутності викладачів кафедри. Командний проект – це пізнавально-аналітична робота.

Ціль проекту полягає в перевірці успішності засвоєння студентами категоріального апарату курсу та уміння використовувати соціологічну уяву для аналізу явищ і процесів, що відбуваються у суспільстві.

Розподіл балів, які отримують студенти

Таблиця 1. – Розподіл балів для оцінювання успішності студента для іспиту

Контрольні роботи (за модулями)	Індивідуальні завдання (проекти)	Іспит	Сума
60 (3*20)	20	20	100

Критерії та система оцінювання знань та вмінь студентів.

Таблиця 3 – Шкала оцінювання знань та умінь: національна та ECTS

Рейтингова Оцінка, бали	Оцінка ECTS та її визначення	Національна оцінка	Критерії оцінювання	
			позитивні	негативні
1	2	3	4	5
90-100	A	Відмінно	<ul style="list-style-type: none"> - Глибоке знання навчального матеріалу модуля, що містяться в основних і додаткових літературних джерелах; - вміння аналізувати явища, які вивчаються, в їхньому взаємозв'язку і розвитку; - вміння проводити теоретичні розрахунки; - відповіді на запитання чіткі, лаконічні, логічно послідовні; 	<p>Відповіді на запитання можуть містити незначні неточності</p>

			<p>- вміння вирішувати складні практичні задачі.</p>	
82-89	В	Добре	<p>- Глибокий рівень знань в обсязі обов'язкового матеріалу, що передбачений модулем;</p> <p>- вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки;</p> <p>- вміння вирішувати складні практичні задачі.</p>	<p>Відповіді на запитання містять певні неточності;</p>
75-81	С	Добре	<p>- Міцні знання матеріалу, що вивчається, та його практичного застосування;</p> <p>- вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки;</p> <p>- вміння вирішувати практичні задачі.</p>	<p>- невміння використовувати теоретичні знання для вирішення складних практичних задач.</p>
64-74	Д	Задовільно	<p>- Знання основних фундаментальних положень матеріалу, що вивчається, та їх практичного застосування;</p> <p>- вміння вирішувати прості практичні задачі.</p>	<p>Невміння давати аргументовані відповіді на запитання;</p> <p>- невміння аналізувати викладений матеріал і виконувати розрахунки;</p> <p>- невміння вирішувати складні практичні задачі.</p>

60-63	E	Задовільно	- Знання основних фундаментальних положень матеріалу модуля, - вміння вирішувати найпростіші практичні задачі.	Незнання окремих (непринципових) питань з матеріалу модуля; - невміння послідовно і аргументовано висловлювати думку; - невміння застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач
35-59	FX (потрібне додаткове вивчення)	Незадовільно	Додаткове вивчення матеріалу модуля може бути виконане в терміни, що передбачені навчальним планом.	Незнання основних фундаментальних положень навчального матеріалу модуля; - істотні помилки у відповідях на запитання; - невміння розв'язувати прості практичні задачі.
1-34	F (потрібне повторне вивчення)	Незадовільно	-	- Повна відсутність знань значної частини навчального матеріалу модуля; - істотні помилки у відповідях на запитання; -незнання основних фундаментальних положень; - невміння орієнтуватися під час розв'язання простих практичних задач

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(надається перелік складових навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни та посилання на сайт, де вони розташовані)

- 1) сілабус
- 2) робоча програма навчальної дисципліни
- 3) навчальний контент (конспект або розширений план лекцій);
- 4) плани семінарських занять
- 5) завдання для самостійної роботи студентів
- 6) питання, задачі, завдання або кейси для поточного та підсумкового контролю знань і вмінь студентів
- 7) бібліотечний фонд університету і кафедри
- 8) сайт кафедри: <http://web.kpi.kharkov.ua/sp/054-sotsiologiya-magistr/>

Базова література

1	Лукашевич М. П. Соціологія економіки : підручник / М. П. Лукашевич. – К. : Каравела, 2005. – 288 с. https://tourlib.net/books_others/lukashevych.htm
2	Матвеєв С. О. Економічна соціологія : підручник / С. О. Матвеєв, Л. І. Лясота. – Суми : Університетська книга, 2006. – 184 с. https://tourlib.net/books_others/matveev.htm
3	Соціологія праці : опорний конспект лекцій / уклад. О. Б. Кірєєва. – Д. : ДРІДУ НАДУ, 2009. – 44 с. http://www.dridu.dp.ua/institut/kafedra/fsdu/doc/doc%208.pdf
4	Економічна соціологія: навч. посіб. / В. Є. Пилипенко, Е. А. Гансова, В. С. Козаков та ін; за ред. В. Є. Пилипенка. - К.: МАУП, 2002. - 296 с. https://tourlib.net/books_others/pilipenko.htm

Допоміжна література

5	Основи економічних знань : підручник для студентів педагогічних закладів вищої освіти / за ред. професора, доктора соціологічних наук А. С. Лобанової. Київ : Вид-во «Каравела», 2020. 392 с.
6	Перепельчук Т.В. Соціологія праці: Навчальний посібник. – Одеса: ОНЕУ, ротапринт, 2011. – 234 с.
7	Лібанова Е. М. Ринок праці: Навч. посіб. — К.: Центр навч. літ., 2003 – 432 с.
8	Колот А. М. Мотивація, стимулування й оцінка персоналу; навч. посібник. - К.: КНЕУ, 2018. - 312с.
9	Крушельницька О. Управління персоналом: навчальний посібник / О. Крушельницька, Д. Мельничук,. - 2-е вид., перероб. й доп. - К.: Кондор, 2015. – 304 с.
10	Орбан-Лембrik Л. Е. Психологія управління: навч. посібник. – Івано-Франківськ: Плай, 2012.
11	Матвеєв С.О., Лясота Л.І. Економічна соціологія. Підручник. - Суми: Університетська книга, 2006.
12	Васильєв В. В., Мокряк В. Л. Соціологічний моніторинг трудової діяльності: Навч. посіб. — Дніпропетровськ, 2001.
13	Пірен М. І. Основи конфліктології: навч. посібник. – К., 2012.
14	Менеджмент : навч. посібник / Н. С. Краснокутська [та ін.] ; дар. Н. С. Краснокутська ; НТУ “ХПІ”. – Харків : Друкарня Мадрид, 2019. – 231 с. http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/40291 (Примірників усього: 1)
15	Глобальна економіка. Global Economics : навч. посібник / С. І. Архіреєв [та ін.] ; дар. Н. М. Волосікова ; ред. С. І. Архіреєв ; НТУ “ХПІ”. – Харків : Іванченко І. С., 2018. – 188 с. http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/36793 (Примірників усього: 2)

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

1. ukrstat.gov.ua (Статистичні матеріали Держкомстату України).
2. http://i-soc.com.ua/institute/el_library.php (Електронна бібліотека Інституту соціології НАН України).